

ATALANTA NORVEGICA

NORSK LEPIDOPTEROLOGISK
SELSKAPS TIDSSKRIFT

BIND 3 - DESEMBER 1979 - HEFTE 5

UTGITT AV
NORSK LEPIDOPTEROLOGISK SELSKAP

ATALANTA NORVEGICA

utgis av Norsk Lepidopterologisk Selskap, Oslo.

Redaktør og kasserer: Sivilingeniør Magne Opheim, Zoologisk Museum, Sarsgt. 1, Oslo 5.

Redaksjonssekretær og fung. formann:

Konservator Kaare Aagaard, Tromsø Museum, 9000 Tromsø.

Kontingenten er kr. 20,— pr. år. Medlemmene får heftet gratis.

Forfatterne er ansvarlige for at deres opplysninger er riktige.

Norsk Lepidopterologisk Selskap, Oslo.

Postgiro 2 05 77 84.

ATALANTA NORVEGICA

is published by the Norwegian Lepidopterological Society.

Editor and Treasurer: M. Opheim, Zoologisk Museum, Sarsgt. 1, Oslo 5, Norway.

Subscription: Norw. kr. 20,— per annum.

Prisnedslag

Bind 1 av *Atalanta norvegica* (1967–71, 254 sider) kan medlemmer av N.L.S. inntil videre kjøpe for kr. 40,- + porto. Bestilles hos M. Opheim, Zoologisk Museum, Sarsgt. 1, Oslo 5.

Nye lokaliteter for norske lepidoptera samt sjeldnere funn XI

Magne Opheim

Zoologisk Museum, Oslo

Microlepidoptera er særlig godt representert i denne liste hva der skyldes iherdig arbeide av flere samlere m.h.s. innsamling og bestemmelse av eldre materiale, helt tilbake til 1966. De viktigste områder er følgende:

Østfold (Ø), Rygge VI 1978 L. Aarvik (A).

Akershus (AK), Asker 1977-79 K. Berggren (KB).

Hedmark, søndre (HEs), Elverum 1978 L. Aarvik (A), VII 1978 K. Berggren (KB).

Oppland, sør.dre (Os), Gjøvik 1971-78 L. Aarvik (A), Lillehammer 1978 S. Svendsen (SS).

Aust-Agder, ytre (AAy), Tromøy VII-IX 1978 K. Berggren (KB).

Aust-Agder, indre (AAi), Evje 1975-77 S. Svendsen (SS).

Vest-Agder, ytre (VAy), Kristiansand 1966-79 K. Berggren (KB), 1975-77 S. Svendsen (SS).

Vest-Agder, indre (VAi), Bjelland 1973-79 K. Berggren (KB).

Rogaland, ytre (Ry), Stavanger 1976-77 T. B. Lund (TL).

Nord-Trøndelag (NTi), Snåsa VI 1972 O. Karsholt (OK).

Troms, indre (TRi), Målselv og Storfjord VI 1972 O. Karsholt (OK).

Finnmark, nordre (Fn), flere lokaliteter VII 1972 O. Karsholt (OK).

Finnmark, østre (Fø), Sør-Varanger VII 1972 O. Karsholt (OK).

Karsholt har ellers enkelte funn fra Ø, Os, On, STi, Nsi, Nnø, TRy, Fv, og Fi.

Forruten de ovennevnte personer takker jeg også C. Eliasson, Gøteborg, Sverige, J. Fjelddalen (JF), Ås, P. Johansen (PJ), Evje, B. Karlsen, Moss, J. Kielland (JK), Borøy, G. Lid, R. Mehl (RM) og F. Smedstad (FS), alle fra ZMO.

Lokaliteter: Gi = Gimle, Heg = Heggedal, Ku = Kuholmen, Ra = Rambekk, Si = Sildebauen, Sm = Smestad, St = Stangenes, Stj = Stjernebyen. Ve = Vestad.

Macrolepidoptera

Noctuidae

- Mamestra glauca* Hb. Ry: Stavar. ger, Tjensvoll 3 VI 76 (TL).
Hadena rivalaris F. STi: Røros 13 VII 79 (C. Eliasson).
Cucullia lactucae D. & S. Ø: Jeløy, Ramberg 23 VII 78 larva (*Lactuca*) (B. Karlsen).
Lithomoia solidaginis Hb. STi: Flå, Store Damvatn 26 VIII 73 (TL).
Parastichitis suspecta Hb. TRy: Finnsnes 28 VIII 73 (TL).
Agrochola macilenta Hb. Ry: Stavanger, Tjensvoll 25 IX 76 (TL).
Amphipyra pyramidea L. AAy: Tromøya 2 oo 19 VIII 78 (KB).
Apamea lithoxylea D. & S. VAY: Kristiansand, St. 17 VIII 79 (KB).
Annen norsk lokalitet
Stilbia anomala Haw. Ry: Randaberg, Tungenes 15 VIII 77 (TL).

Geometridae

- Epirranthis diversata* D. & S. Nnø: Tjeldsund, Fjeldnes 20 V 79 (RM).
Lythria purpurata L. AAy: Tromøy 2 ♂♂ 18 VII 78 (KB).
Operophtera fagata Scharf. AAy: Tromøya ♂ 25 X 78 (KB).
Calocalpe cervinalis Scop. Ry: Stavanger, Tjensvoll 6 V 77 (TL).
Thera variata Schiff. TRy: Finnsnes 8 VIII 73 (TL).
Xanthoroe designata Hufn. Ry: Stavanger, Tjensvoll 21 VIII 76 (TL).
Lampropteryx suffumata Schiff. VAY: Kristiansand, Ku. ♀ 72 (KB),
Nnø: Tjeldsund, Ramsund 26 V 79 (RM).
Epirrhoe rivata Hb. AK: Bærum, Snarøya 14 VII 79 (0), TEy:
Langesund, Eikstrand 15 VII 77 (JF).
Eupithecia denotata Hb. STi: Røros/13 VII 79 (C. Eliasson).

Microlepidoptera

Pyralidae

- Crambus hamellus* Thnbg. Aai: Evje, Stj. 29 VII 76 (SS).
Pediasia truncatella Zett. Bv: Rollag, Veggli 11 VII 77 (JF).
Catoptria pinella L. AAi: Evje, Grenjå 10 VII 74 (PJ).
C. margaritella D. & S. Ry: Klepp, Øksnevad 1 IX 79 (TL).
C. maculalis Zett. AAi: Evje, Skytefelt 30 VI 75 (SS).
Donacaula mucronella D. & S. AAi: Evje, Stj. 29 VII 75 (SS).
Scoparia arundinata Thnbg. VAY: Kristiansand, Ku ♀ 1 VII 73 (KB).
S. ambigualis Tr. AAi: Evje, Stj. 24 VI 76 (SS).

Nausinoe nyumphaeata L. AAi: Evje Stj. 14 VII 75 (SS).
Nymphula stagnata Don. AAi: Evje, Stj. 24 VII 75 (75).
Titanio schrankiana Hochenw. AAi: Evje, Syrtveit 8 VI 76 (SS).
Udea lutealis Hb. AAi: Evje, Stj. 27 VII 76 (SS).
U. hamalis Thnbg. VAi: Audnedal, Sveindal 28 VI 76 (SS).
Obsibotys fuscalis D. & S. AAi: Evje, Stj. 21 VII 75 (SS).
Eurrhypara hortulata L. AAi: Evje, Grenjå 20 VI 75 (PJ).
E. perlucidalis Hb. VAY: Kristiansand, Ku. 2 ♂♂ 9 VII 77 (KB).
Aphomia sociella L. AAi: Evje, Stj. 29 VII 75 (SS).
Anerastia lotella Hb. AAi: Evje, Stj. 30 VI 76 (SS).
Acrobasis tumidella Zck. VAY: Kristiansand, St. 9 VII 77 (SS).
Eurhodope advenella Zck. AAi: Evje, Stj. 28 VII 75 (SS).
Salebria palumbella D. & S. AAi: Evje, Stj. 2 VIII 75 (SS).
Metriostola betulae Göze. VAY: Kristiansand, Gi ♂ 12 VII 78 (KB).
Dioryctria abietella D. & S. AAi: Evje, Syrtveit 3 VIII 75 (SS).
Zophodia convolutella Hb. Os: Lillehammer, Sm. 27 V 78 (SS): AAi: Evje, Stj. 23 V 75 (SS).
Ephestia elutella Hb. Os: Lillehammer, Sm. 8 V 78 (SS).
Phycitodes albatella Rag. Os: Lillehammer, Sm. 27 V 78 (SS): VAY: Kristiansand, Gi. ♂ 2 VIII 77 (KB).

Tortricidae

Acleris maccana Tr. VAi: Bjelland ♂ 13 IV 79 (KB).
Dichrorampha gueneana Obr. AAY: Tromøy ♂ 18 VII 78 (KB).
D. plumbana Scop. VAi: Bjelland ♂ 12 VI 77 (KB).
Grapholitha funebrana Tr. VAY: Kristiansand, Ku. ♂ 20 VIII 71 (KB).
Pammene albuginana Gn. VAY: Kristiansand, St. ♀ 25 VI 76 (KB).
 Tidligere bare i VE.

Cochylidae

Phalonidia vectisana Westw. VAY: Kristiansand, Buene ♂, ♀ 21 VI 78 (KB). Ellers bare tatt i VE.

Momphidae

Mompha idaei Z. AAY: Eydehavn ♂ 11 VI 78 (KB): Nnø: Narvik 22 VI 72 (OK).
M. conturbatella Hb. AAY: Tromøy ♂ 18 VII 78 (KB).
M. nodicolella Fuchs. AAY: Tromøy 2♂♂, 2♀♀ fra larvane på geiterams VIII 78 (KB).

Blastobasidae

Holocera binotella Thnbg. VAy: Kristiansand, Ku. ♀ 15 VII 73 (KB);
VAi: Bjelland + 11 VII 76 (KB).

Symmocidae

Oegoconia deauratella HS. VAy: Kristiansand, Ku. ♂ 17 VII 69. Funnet
de fleste år fra 1969-76 (KB). Annen norske lokalitet.

Gelechiidae

Isophrictis striatella D. & S. HES: Elverum ♂ 14 VII 78 (KE); AAy:
Tromøy 2 ♂♂ 18 VII 78 (KB).

Monochroa lutulentella Z. VAi: Bjelland ♂, ♀ 10 VII 77 (KB).

Chrysoesthia sexguttella Thnbg. VAi: Bjelland ♂, ♀ 17-18 VI 78 (KB).

Aristotelia ericinella Z. AAi: Hornnes, Bjørndalsvann ♂ 24 VII 76 (KB);
VAi: Bjelland 2 VIII 75 (KB).

Rhynchopacha pruinosella Lien. & Z. AAy: Åmli, Dølemo ♂ 28 VI 71
(KB).

Teleiodes vulgella D. & S. VAy: Kristiansand, Gi. ♀ 8 VII 77 (KB). Ellers
bare i TEy.

T. decorella Haw. AK: Asker, Heg. ♂, ♀ 5 VIII 78 (KB); AAy : Tromøy
♀ 2 IX 78 (KB).

T. fugitivella Z. VAi: Bjelland ♂ VI 73 (KB).

Bryotropha similis Stt. VAy: Kristiansand, Ku. ♂ 21 VI 70 (KB).

Chionodes lugubrella F. HES: Elverum ♂ 17 VII 78 (KB).

Gelechia nigra Haw. AK: Asker, Heg. 2 ♂♂ 5 VIII 78 (KB).

Gnorimoschema epithymellum Stgr. HES: Elverum ♂ 13 VII 78 (KB);
AAy: Tromøy ♂ 17 VII 78 (KB).

Scrobipalpa acuminatella Sirc. VAy: Kristiansand, Ku. ♀ 5 VIII 75
(KB).

Sophronia semicostella Hb. VAy: Kristiansand, Gi. 2 ♀♀ 7 VII 77 (KB).

Syncopacma cinctella C1. VAy: Kristiansand, Ku. ♂ VII 77 (KB).

Acanthophila alacella Z. AK: Asker, Heg. ♂ 2 VIII 78 (KB).

Acompsia cinerella C1. VAi: Bjelland ♂ 9 VII 73 (KB).

Anacamsis blattariella Hb. TEi: Heddal, Dårstulvatn 27 VIII 78 (FS).

Psoricoptera gibbosella Z. AK: Asker, Heg. ♂ 5 VIII 78 (KB).

Oecophoridae

- Schiffermuelleria similella* Hb. AAy: Åmli, Dølemo ♂ 14 VII 70 (KB).
Borkhausenia fusescens Haw. HES: Elverum ♂ 14 VII 78 (KB).
Pseudatmelia flavifrontella D. & S. VAY: Kristiansand, St. ♀ 24 VI 76 (KB).

Elachistidae

- Elachista albifronella* Hb. Os: Gjøvik, Ra: 3 VII 78 (A):
E. nobilella Z. Ø: Rygge, Si. 10 VI 78 (A).
E. humilis Z. VAY: Kristiansand, St. 7 VII 77 (SS).
E. pullicomella Z. HES: Elverum, Ve. 10 VII 78 (A): Os: Lillehammer, Sm. 21 VI 78 (SS).
E. subalbidella Schläg. HES: Elverum, Ve. 3 VI 78 (A): Os: Lillehammer, Sm. 30 V 78 (SS).
Biselachista albidella Nyl. HES: Vinger, Eidsberg, 15 VII 74 (SB).

Coleophoridae

- Coleophora gryphipennella* Hb. VAY: Kristiansand, St. ♂ 22 VI 76 (KB).
C. flavipennella Dup. VAY: Kristiansand, Ku. ♀ 6 VII 75 (Quercus, KB).
C. alnifoliae Bar. VAY: Kristiansand, St. ♀ 12 VII 77 (KB).
C. serratella L. VAY: Kristiansand, Ku. ♀ 6 VI 68 (KB).
C. cerasivorella Pack. VAY: Kristiansand, Ku ♀ 8 VII 68 (*Mahus*, KB).
C. idaeella Hofm. TRi: Målselv, Olsborg 27 VI 72 (OK).
C. viminetella Z. Nsi: Nord-Rana, Grønli 25 VI 72 (OK): TRi: Storfjord Paras 28 VI 72 (OK).
C. glitzella Hofm. AAi: Evje, Stj. 23 VI 76 (SS): TRy: Tromsøysund, Skittenevdal 29 VI 72 (OK): Tv: Talvik, Bognelva 1 VII 72 (OK): Fn: Lebesby, Tårnvik 5 VII 72 (OK): Fø: Sør-Varanger, Nyrud 8 VII 72 (OK).
C. thulea R. Joh. TRi: Lavangen, Forsbakken 7 VII 76 (SS).
C. orbitella Z. Ø: Rygge, Si. 26 VI 78 (A): VAY: Lindesnes ♂ 28 VI 77 (KB).
C. binderella Koll. VAY: Kristiansand, Ku. 6 VIII 75 (KB).
C. albitarsella Z TEy: Kragerø, Gumøy 31 VII 78 (A).
C. alcyonipennella Koll. Ø: Rygge, Si. 16 VI 78 (A).
C. deauratella Lien. & Z. HES: Elverum, Ve. 30 V 78 (A): Os: Lillehammer, Sm. 6 VI 78 (SS): AAi: Evje, Bakken 13 VI 75 (SS): VAY: Kristiansand, Ku. ♀ 7 VI 67 (KB).

- C. spissicornis* Haw. Os: Lillehammer, Sm. 21 VI 78 (SS); VAi: Bjelland ♂ 19 VI 77 (KB).
- C. hemerobiella* Scop. VAY: Kristiansand, Ku. ♂ 16 VII 73 (KB).
- C. lithargyrinella* Z. Ry: Sandnes, Forus 17 VI 77 (SS).
- C. discordella* Z. Os: Lillehammer, Sm. 6 VI 78 (SS); AAi: Evje, Stj. 6 VIII 76 (SS); VAY: Kristiansand, Ku. ♂ 14 VI 74 (KB).
- C. anapennella* Hb. VAY: Kristiansand, Ku. ♂ 1 VII 71 (KB).
- C. betuella* Wck. VAY: Kristiansand, Ku. ♂ 8 VI 68 (*Betula*, KB).
- C. adjunctella* Hodg. VAY: Kristiansand, Ku. ♀ 2 VII 73 (KB).
- C. glaucicolella* Wood Os: Lillehammer, Sm. 15 VI 78 (SS); VAY: Kristiansand, Ku. ♂ 25 VI 73 (KB).
- C. alticolella* Z. Os: Gjøvik, Ra. 3 VII 78 (A); VAY: Kristiansand, Ku. ♀ 9 VI 70 (KB); VAi: Bjelland ♀ 19 VI 77 (KB).
- C. virgaureae* Stt. VAY: Kristiansand, Ku. ♂ 7 VIII 75 (KB); VAi: Bjelland ♂ 31 VII 77 (KB); Fn: Vardø, Kiberg 6 VII 72 (OK); Fø: Sør-Varanger, Grense-Jakobselv 9 VII 72 (OK).
- C. therinella* Tngstr. VAY: Kristiansand, St. 20 VII 77 (SS).
- C. saxicolella* Dup. VAY: Kristiansand, St. 6 VII 77 (SS); Nnø: Sommerset 26 VI 72 (OK).
- C. sternipennella* Zett. Os: Gjøvik, Ra, 3 VII 78 (A); VAY: Kristiansand, St. 16 VI 76 (KB); VAi: Bjelland ♂ 31 VII 77 (KB).
- C. laripennella* Zett. HES: Elverum, Ve. 10 VII 78 (A); VAY: Kristiansand, Ku. ♂ 22 VI 75 (KB).
- C. peribenanderi* Toll. VAY: Kristiansand, Ku. ♂ 23 VI 74 (KB).
- C. trochilella* Dup. HES: Elverum, Ve. 12 VII 78 (A); Os: Lillehammer, Sm. 21 VI 78 (SS).
- C. striatipennella* Nyl. AAi: Evje, Stj. 27 VI 76(SS); VAY: Kristiansand, Ku. ♂ 12 VII 77 (KB).
- C. silenella* HS. VAY: Kristiansand, Ku. ♀ 7 VI 70 (KB).

Schreckensteiniidae

- Schreckensteinia festaliella* Hb. VAi: Bjelland ♂ 17 V 74 (KB).

Epermeniidae

- Phaulernis fulviguttella* Z. TRy: Tromsø 30 VI 72 (OK); Fv: Kvalsund, Skaidi 11 VII 72 (OK); Fn: Varangerbotnen 10 VII 72 (OK).

Yponomeutidae

- Blastotere bergiella* Rtz. VAY: Kristiansand, Ku. ♂ 5 VII 69 (KB).
- B. dilectella* Z. VAY: Kristiansand, Prestøya 17 VII 70 (KB).
- Argyresthia abdominalis* Z. VAY: Kristiansand, Ku. 2 VII 71 (KB); Fø: Sør-Varanger, Grense-Jakobselv 9 VII 72 (OK).
- A. aurulentella* Stt. VAY: Kristiansand, Ku. ♂ 14 VII 74 (KB); VAI: Bjelland 2 IX 73 (KB).
- A. ivella* Haw. VAY: Kristiansand, Hånes ♀ 29 VIII 79 (KB).
- A. brockeella* Hb. HES: Elverum, Ve. 13 VII 78 (A); Bø: Holmsbu 3 VII 76 (SS); TEy: Kragerø, Gumøy 4 VIII 78 (A); AAi: Evje, Skytefelt 13 VII 75 (SS).
- A. goedartella* L. TEy: Kragerø, Gumøy 4 VIII 78 (A).
- A. pygmaeella* D. & S. HES: Elverum, Ve. 13 VII 78 (A); VAY: Kristiansand, Kongsgård ♀ 13 VI 68 (*Salix*, KB); Fø: Sør-Varanger, Nyrud 8 VII 72 (OK).
- A. sorbiella* Tr. Os: Gjøvik, Ra 23 VII 77 (A); VAY: Kristiansand, Ku. ♂ 5 VI 67 (KB).
- A. semifusca* Haw. AK: Asker, Heg. ♂ 1 IX 79 (KB); Os: Lillehammer, Sm. 14 VIII 78 (SS).
- A. albistria* Haw. VAY: Kristiansand, Ku. ♂ 20 VIII 71 (KB).
- Yponomeuta evonymella* L. HES: Elverum, Ve. 23 VII 78 (A); AAi: Evje, Grensjø 28 VII 75 (SS).
- Y. padella* L. HES: Elverum, Ve. 28 VII 78 (A); Os: Gjøvik, Ra. 22 VIII 77 (A); VAY: Kristiansand, Ku. ♂ 2 VIII 71 (KB).
- Y. cagnagella* Hb. Os: Lillehammer, Sm. 14 VIII 78 (SS); VAY: Kristiansand, Ku. ♀ 1 VIII 69 (KB).
- Y. vigintipunctatus* Retz. VAY: Kristiansand, Ku. ♂ 25 V 70 (KB).
- Kessleria rufella* Tngstr. Ø: Rygge, Si. 21 VI 78 (A); Os: Lillehammer 5 VII 78 (SS).
- Zelleria hepariella* Stt. VAY: Kristiansand, Ku. og Gi, ♂, ♀ 13 VII 76 (KB).
- Swammerdamia compunctella* HS. Os: Gjøvik, Ra. 3 VII 78 (A); VAY: Kristiansand, Ku. ♂ 10 VII 68 (KB).
- Paraswammerdamia lutarea* Haw. VAY: Kristiansand, Ku. 18 VI 72 (*Sorbus*, KB).
- P. lapponica* W. Pet. On: Dovre, Hjerkin 15 VII 78 (A); første funn i dette århundre, tidligere Fi: Alta.
- P. conspersella* Tngstr. HES: Elverum, Ve. 16 VIII 78 (A); AAi: Evje, Stj. 29 VII 76 (SS); VAY: Kristiansand, Gi. ♂ 14 VII 76 (KB); TRi: Storfjord, Paras 28 VI 72 (OK).

Cedestis gyssemiella Z. HES: Elverum, Ve. 19 VII 78 (A); AAi: Evje, Bakken 11 VII 75 (SS).
Ocnerostoma pinariella Z. VAY: Kristiansand, Jægersborg ♂ 27 V 70 (KB).
Roesslerstammia erxebella F. Ø: Rygge, Si. 21 VI 78 (A); VAY: Kristiansand, St. ♂ 23 VI 76 (KB).
Prays fraxinella Bjerk. VAY: Kristiansand, Ku. ♀ 9 VII 67 (KB).
Scythropia crataegella L. AAy: Eydehavn VII 78 (KB); VAY: Kristiansand, Ku. ♂ 1 VII 71 (KB).
Ypsolopha nemorella L. Os: Gjøvik, Ra. 29 VIII 72 (A).
Y. dentella F. HES: Elverum, Ve. 10 VII 78(A); AAi: Evje, Stj. 3 VIII 76 (SS); VAY: Kristiansand, Ku. ♂ 1 VII 66 (*Lonicera*, KB).
Y. scabrella L. AAi: Evje, Stj. 3 VIII 76 (SS); VAY: Kristiansand, Ku. ♀ 20 VIII 66 (KB).
Y. horridella Tr. Os: Gjøvik, Ra. 22 IX 71 (A); AAi: Evje, Stj. 28 VIII 75 (SS).
Y. alpella D. & S. AAy: Tromøy 7 VIII 78 (A); VAY: Kristiansand, St. 5 VIII (KB), 8 VIII 75 (SS).
Y. sylvella L. VAY: Kristiansand, Skråstad ♀ 20 X 68 (KB).
Y. parenthesesellus L. Os: Gjøvik, Ra. 8 IX 72 (A); VAY: Kristiansand, Ku. ♂ 6 VII 66 (KB).
Y. ustella C1. Os: Lillehammer, Sm. 20 VIII 78 (SS); AAi: Evje, Stj. 15 VIII 75 (SS).
Y. sequella C1. HES: Elverum, Ve. 17 VIII 78 (A); Os: Gjøvik, Ra. 9 VIII 72 (A); VAY: Kristiansand, Ku. ♀ 21 VIII 76 (KB).
Y. vitella L. AAi: Evje, Stj. 29 VII 76 (SS); VAY: Kristiansand, Ku. ♂ 18 VIII 68 (KB); TRi: Lavangen, Fosbakken 20 VII 76 (SS).
Plutella porrectella L. VAY: Kristiansand, Ku. ♂ 11 VI 70 (KB).
Rhigognostis annulatella Curt. VAY: Kristiansand, Gi. ♂ 2 VI 78 (KB).
Eidophasia messingiella FR. VAY: Kristiansand, Ku. ♀ 21 VI 70 (KB).
Digitivalva arnicella Heyd. AAy, Åmli, Dølemo ♂ 12 VII 70 (KB).
Acrolepiopsis assectella Z. VAY: Kristiansand, Ku. ♂ 27 VII 70 (KB).

Glyphipterigidae

Glyphipterix simplicella Steph. VAY: Kristiansand, Ku. ♂ 14 VI 68 (KB).
G. equitella Scop. VAY: Kristiansand, St. ♂ 5 VII 79 (KB).
G. forterella F. Ø: Rygge, Si. 20 VI 78 (A).
G. haworthana Steph. NTi: Snåsa 24 VI 72 (OK).
G. bergstraesserella F. Os: Gjøvik, Ra. 21 VI 77 (A); VAY: Kristiansand, Kjevik ♂ 13 VI 68 (KB); VAI: Bjelland 11 VI 73 (KB); NTi: Snåsa 24 VI 72 (OK).

Choreutidae

Anthophila fabriciana L. VAY: Kristiansand, Ku. ♂ 14 VI 68 (KB).

Choreutis myllerana F. VAY: Kristiansand, St. ♂ 10 VIII 77 (KB).

Eutromula pariana C1. VAY: Kristiansand, Ku. ♂ 7 V 74 (KB).

Gracillariidae

Caloptilia betulicola M. Her, AAi: Evje, Stj. 6 V 77 (SS); VAI: Bjelland ♀ 5 VIII 77 (*Betula*, KB).

C. stigmatella F. Ry: Sola, Solasjø 4 IX 75 (SS).

Parornix polygrammella Wck. TRi: Målselv, Olsborg 27 VI 72 (OK).

P. anglicella Stt. Ø: Skjeberg, Grimsøy 20 VI 72 (OK).

P. betulae Stt. On: Dovre, Fokstua 23 VI 72 (OK); TRi: Målselv, Olsborg 27 VI 72 (OK); Fv: Talvik, Bognelv 1 VII 72 (OK).

Callisto denticulella Thnbg. VAY: Kristiansand, St. 25 V 75 (SS).

C. coffella Zett. TRi: Målselv, Olsborg 27 VI 72 (OK).

Phyllonorycter junoniella Z. TRy: Tromsøysund, Skittenelvdal 29 VI 72 (OK).

P. spinolella Dup. Os: Tretten 21 VI 72 (OK); On: Dovre, Fokstua 23 VI 72 (OK); STi: Oppdal, Drivstua 23 VI 72 (OK); TRi: Målselv, Olsborg 27 VI 72 (OK).

P. anderidae Fletc. On: Dovre, Fokstua 23 VI 72 (OK). First capture, Fi: Alta 1861 (Wocke, Karsholt Atal, norv. 3 (1977): 36).

P. ulmifoliella Hb. Nnø: Narvik 27 VI 72 (OK).

Lyonetiidae

Bucculatrix cristatella Z. Fi: Alta 3 VII 72 (OK).

Tineidae

Montescardia tessulatella Z. Nsi: Grane, Laksfors 24 VI 72 (OK).

Nemapogon picarella C1. Fi: Alta, Grønnasen 2 VII 72 (OK).

Infurcitinea ignicomella HS. VAY: Kristiansand, Prestøya ♂ 20 VI 71 (KB). Tidligere On: Vågå 1953.

Monopis weaverella Scott, Fn: Lebesby, Tårnvik 5 VII, Vardø, Kiberg 6 VII 72 (OK).

M. spilotella Tngstr. TRi: Storfjord, Paras 14 VII 72 (OK).

M. ferruginella Hb. VAY: Kristiansand, Ku. ♂ 10 VI 70 (KB).

M. imella Hb. VAY: Kristiansand, Ku ♂ 16 VI 67 (KB).

Tinea pallescentella Stt. VAY: Kristiansand (i hus) ♂ 23 X 74 (KB).

T. trinotella Thnbg. VAY: Kristiansand, Ku. ♂ 31 V 70 (KB).

Psychidae

Diplodoma herminata Geof. VAy: Kristiansand, Dvergsøya ♂ (larve) 17 VI 68 (KB).

Lypusa maurella F, VAi: Bjelland ♂ 107 V 74 (KB).

Incurvariidae

Nematopogon schwarziella Z. TRi: Storfjord, Paras 28 VI 72 (OK).

Lampronia rupella D. & S. Fn: Kistrand, Børselv 5 VII, Nesseby, Varangerbotn 10 VII 72 (OK).

Nepticulidae

Stigmella aeneofasciella HS. NTi: Snåsa 24 VI 72 (OK).

S. sorbi Stt. TRi^q Målselv, Olsborg 27 VI 72 (OK).

S. salicis Stt. NTi: Snåsa 24 VI 72 (OK).

Trifurcula mediofasciella Haw. Nti: Snåsa 24 VI 72 (OK).

Eriocraniidae

Heringocrania unimaculella Zett. VAy: Kristiansand, Ku. ♂ 17 IV 72 (KB).

Dyseriocrania subpurpurella Haw. VAy: Kristiansand, Ku. ♂ 14 V 67 (KB).

Eriocrania haworthi Brad. VAi: Bjelland ♂, ♀ 23 IV 73 (KB).

E. semipurpurella Steph. VAy: Kristiansand, Ku. ♂ 21 IV 66 (KB); VAi: Bjelland ♂ 15 IV 73 (KB).

Micropterigidae

Micropterix tunbergella F. WAY: Kristiansand, Lyngøya ♂ 20 V 68 (KB).

M. aureatella Scop. NTi: Snåsa 24 VI 72 (OK).

Nye Lepidoptera for Norge

M. Opheim

Zoologisk Museum, Oslo

Kai Berggren og Svein Svendsen, Kristiansand, har vennligst meddelt meg funn av nedennevnte 4 Lepidoptera.

Apamea scolopacina Esp.

En ♂ av denne noctuide ble funnet på Stangenes i Kristiansand av Berggren 12 VIII 79. Det er antagelig det nordligste funn i Skandinavia. Den er utbredt i hele Danmark unntatt det vestlige Jylland, og i Sverige er den kjent bare fra de sørligste landskaper.

Larven lever på forskjellige gressarter.

Vitula edmandsae Pack.

En helt frisk ♀ tok Berggren 5 VI 79 på en uthus-vegg et stykke fra Hg-lampen på samme lokalitet, Stangenes. Det dreier seg om en amerikansk art, antagelig fra California, hvor den er kjent som «Dried fruit moth» (ssp. *serratilineella* Rag.). I Europa har den dukket opp, helst i havnebyene, f.eks. i Hamburg. O. Tiedemann har en artikkel om den i Zeit. Wiener Ent. Ges. 43 (1958): 282-86, hvor han nevner at den først ble funnet i 1941 i Bremen av E. Jäckh. Til 1958 er der ialt funnet 54 eksemplarer i Hamburg-distriktet. Tiedemann anfører den forresten som egen art, *V. serratilineella* Rag.

I Danmark ble 2 ♂♂ fanget i Harboør i Vest-Jylland i august-september 1968 av P. L. Holst. Senere er der tatt enkelte stykker i Jylland og på Fyn. Siste rapport er fra 1977 da G. Pallesen fanget et eksemplar på Bjerget i Thy hva der vel er nordligste lokalitet i Danmark («Fund af småsommerfugle fra Danmark», 1968-77, Flora og Fauna 1969-79). I Sverige er arten vistnok ikke funnet ennå.

Larven lever av bikaker, voks og pollen, men også av tørrete frukter. Da den er et skadedyr bør den vel ha et norsk navn. Jeg foreslår Kalifornisk tørrfruktmøll.

***Endothenia ustulana* Haw. (*carbonana* Dbld.).**

Svein Svendsen fant en ♂ på den gode lokalitet, Stangenes ved Kristiansand 16 VII 79. Larvens næringsplante er *Ajuga reptans* som fantes vanlig der. I Danmark er arten vistnok bare tatt på øene, Fyn, Lolland-Falster og Sjælland. Den er ikke kjent fra Sverige.

***Eulamprotes atrella* Den. & Schiff**

En ♂ av denne gelechide ble funnet 4 VIII 78 i Heggedal i Asker (AK) og to eksemplarer sammesteds på dagen året etter på perikum som er larvens næringsplante.

I Sverige utbredt vesentlig i sør, men er påvist så langt nord som til Nordbotten.

En hjertelig takk til Kai Berggren og Svein Svendsen for deres opplysninger om disse funn.

Summary

The following 4 Lepidoptera are herewith recorded as new to Norway, viz *Apamea scolopacina* Esp., *Vitula edmandsae* Pack., *Endothenia ustulana* Haw. and *Eulamprotes atrella* Den. & Schiff.

Addenda

I det nye entomologiske tidsskriftet, Fauna Norvegica (No. 2, 1979) Ser. B. side 18-20 har L. Aarvik meddelt funn av 7 nye norske Microlepidoptera, nemlig *Cydia illutana* HS., *Olethreutes dissolutana* Stange, *Celipha rosaceana* Schläg. og *C. rufana* Scop., *Swammerdamia passerella* Zett., *Bucculatrix capreella* Krog. og *Elatobia fuliginosella* Z.

***Eupithecia cauchiata* Dup. rediscovered in Norway**

Magne Opheim

Zoologisk Museum, Oslo

From Mr. J. Kielland I recently received a ♀ of an *Eupithecia* Curt. captured at his place, Borøy in Tvedestrand (AAy) on 10 VI 1979. It resembled superficially those *Eupithecia cauchiata* Dup. figured by K. Schnack (1978) by having on the upper side of the forewing a dark marginal area while the larger light part showed a faint silky sheen (fig. 1).

The dissected female confirmed that my identification was correct. The clear area of bursa was without those chitinized stripes found in *E. satyrata* Hb., and furthermore the thorny area extended quite more than the half of the bursa, fairly even on both sides, in fact the bursa was almost identical with the figure from Hulsig (near Skagen) in the paper by Schnack (1978).

The previous specimen found in Norway, also a female, was taken as early as 1885 on the 13th of June in Oslo by W.M. Schøyen, and was referred to *E. cauchiata* by the late N. Knaben (Opheim 1977).

If Mr. Kielland can obtain more material of *E. cauchiata* at Borøy we might consider the species as a resident here and not as an accidental importation.

I am indebted to Mr. Kielland for information rendered and for permission to dissect his specimen of *E. cauchiata*.

Literature

- Opheim, M. 1977 in Knaben, N. The *Eupithecia* group in Norway. *Norw. Jour. Ent.* 24:58.
Schnack, K. 1978. *Eupithecia cauchiata* Dup.- fundet i Danmark. *Lepidoptera, Ny serie III*: 1969-76.

Eupithecia cauchiata ♀ from Borøy, Tvedestrand (AAy) 10 VI 1979
leg. J. Kielland.

Phot. R. Mehl

**Nattflyfangst i feller med gjæret
banangrøt på høyfjellet**

Roy Standahl og Kjell Håkestad
3200 Sandefjord 3280 Tjodalyng

Sommeren 1978 reiste vi en tur til Jotunheimen for å samle *Macrolepidoptera*. Vi hadde med oss et dusin feller, laget etter J. Kiellands forslag i *Atalanta norv.* 3: 1-4 (1977), samt to plastspann med gjæret banangrøt (også Kiellands idé).

Ved Bygdin (On) forsøkte vi den 23. juli med fellefangst, selv om været var grått og kaldt. Temperaturen lå på ca. 7-8 grader, og det regnet lett.

Området hvor vi plasserte fellene ligger der Jotunheimvegen begynner, ca. 1200 m.o.h.

Stedet ligger et stykke over tregrensen, og vegetasjonen består av vierkratt, mose og gras av forskjellige slag. Terrenget er småkupert, men forholdsvis lett å ta seg fram i.

Ca. en time før tusmørket la seg over området, rigget vi opp 6 feller og utstyrte dem med passende porsjoner av den gjærende banangrøten. Vi kontrollerte fellene med ca. 15 minutters mellomrom i tiden 23.00 - 01.00. Det blåste en lett bris over området i denne tiden. Resultatet ble følgende nattflyarter:

Euxoa recussa Hb (♂), *Diarsia festiva* Schiff. (♂).

Apamea maillardi schildei (♂ ♀)

Amathes alpicola (5 ♂♂)

Nesten alle nattflyene satt stille på kanten av brettene med lokkematen, men ett eksemplar (*A.alpicola*) fløy rundt øverst i en felle.

Denne form for nattfangst er etter vår mening veldig givende, og vi synes at all nattfangstentusiaster burde forsøke noe lignende.

Butterfly collection in the western part of Tanzania (cont.)

J. Kielland 4916 *Borøy, Norway*

We only stayed here a few days and then walked up to Kasye forest of similar size, about one square mile. This was not yet destroyed, but there had been some activity of timber cutters and the elephant paths were all overgrown, nor did we see any other animals. The butterfly collecting however, was very good and we managed to get all four species of *Epitola*. Adam got most of them by climbing the trees and using a longhandled net. A couple of *E. katera* were copulating and after some struggle and climbing we managed to get both of them. I had not taken the female before. I was also pleased to get a male of *E. kamengensis*, as I had only taken one male many years ago and that I had presented to the Nairobi Museum. The *E. katera* however, is not typical and may turn out to be another race or even an unknown species. This is the only forest I have taken *Spalgis jacksoni*, a very rare Lycaenid, but this time there was no sign of it, although we camped here for 14 days. The *Charaxes* were plentiful and we got over 30 species, including *C. imperialis*, *C. grahami*, *C. smaragdalis kigoma* and *C. penricei tanganyika*.

From Kasye forest we went back to Helembe and boarded one of the local, homemade boats which carried goods and passengers up and down the coast of Lake Tanganyika. In the middle of the night we arrived at Sunuka, a village at the mouth of Lugufu river which is the biggest river south of Malagarazi. The headman was friendly and gave us a hut to spend the rest of the night and the next morning. After some delay looking for food to take with us, we began our safari to Ititye (Mihumu) in blazing sunshine. That day we did not reach Ititye as we

had planned, because we got out of course somewhere and into some steep ravines with thick shrub as we cut cross-country in the general direction. When it was getting dark we arrived at a small creek only a couple of hours walk from Ititye. It was an ideal place for camping and I did not lose much time in plunging into a pool. I must have sweated off a couple of kgs. that day. At Ititye we got both *Euphaedra sarcoptera nipponicorum* and *E. (cyanea)*. The last one I had only found in the Kefu forest before and I was pleased to discover it at Ititye since the Kefu forest was being destroyed and *cyanea* probably would be exterminated there. The Ititye forests are a succession of riverine forests of rather great extent and so far uninhabited, so it might take some time to destroy them. *Cymothoe herminia* was very plentiful at this time of the year. January, and the male of *C. coranus* was also rather common. I only got two females, which are quite similar to the females of *C. herminia*. A pretty Lycanid which is not uncommon at Ititye is *Aphnaeus orcas*. I got three females which are much less common than the males.

One disturbing thing was our frequent encounter with poachers and we also often heard shots. On the whole of this six weeks safari we only met two small herds of elephants, while three or four years ago it was normal to average two herds every day! All the numerous elephant paths were totally overgrown and thickets were difficult to penetrate, due to the lack of big game.

Since leaving Helembe we had only occasional rain showers, but now it was starting afresh. There was only food left for a couple of days more, so I found it best to break camp and get going. We followed the Lugufu up the river for one and a half days. The first day we came through a poachers camp with two enormous heaps of buffalo meat. The second day we waded through water on a flooded valley for hours on end and in the middle of the day we were stopped by a large tributary to Lugufu. After following the river upstream for some time we found a place where it could be crossed on a fallen tree with the addition of several poles and sticks. In the afternoon we came across a faint footpath leading inland in the general direction of the Mpanda-Uwinza road. Up to now, the only people we had met since we left Sunuka, were the poachers. We passed a large lion and an old buffalo bull who made a half-hearted attempt to chase us and then suddenly out of nowhere we stumbled on to a small village consisting of three or four huts. We were delighted to meet the local Wabende tribe again. The Wabende or Watongwe, as they are often called, are hospitable people and they see it

as their duty to feed and give shelters to travellers. This is their tradition which probably is due to the fact that their villages, which are very small, are far apart, so it may take several hours to wald from one village to the next and in areas as this even days. In more densely populated districts people are generally not so hospitable. We got food and spent the night in the village and the next morning we continued on faint paths which in places were difficult to follow. We camped one more night and the day after we hit the Uvinza road. After a few hours of waiting, a lorry picked us up and late in the night we arrived in Mpanda.

The catch had been good, although we only got two species which I had not taken before. One was a female *Iolais* sp. which is very difficult to determine without the presence of the male. Later I made a one week safari to the Mbisi Forest at Ufipa with Adam and there we obtained in six days five species which I had not taken before.

Bokanmeldelse

Kauri Mikkola & Ilkka Jalas. Suomen Perhoset. Yökköset 2. Otava. 304 sider inkl. 18 svart-og-hvitt plansjer. Helsingfors 1979.

Med dette bind er de finske nattfly ferdigbehandlet (vedr. 1. bind se Atlanta norv. 3(1978): 83). Boken tar med ialt 192 arter, og begynner med underfamilien Acronictinae (Apatelinae) og slutter med Hypeninae. Enkelte lyse arter er kanskje blitt litt for bleke, f.eks. *Rivula sericealis* Scop. og *Trisateles emortualis* D. & S., men ellers har bindet samme høye standard som det første. Flere former av variable arter er med fordel tatt med. Av interesse er karter over vandredyrs ruter og meteorologiske forhold under vandringen, f.eks. vedr. *Spodoptera exigua* Hb. og *Protoschinia scutosa* D. & S.

Selv om boken er på finsk, kan vi anbefale den også for norske sommerfuglsamlere.

Magne Opheim.

Mørke eksemplarer av *Coenonympha pamphilus* L. ♂♂ fra Tretten (Os) og omegn.

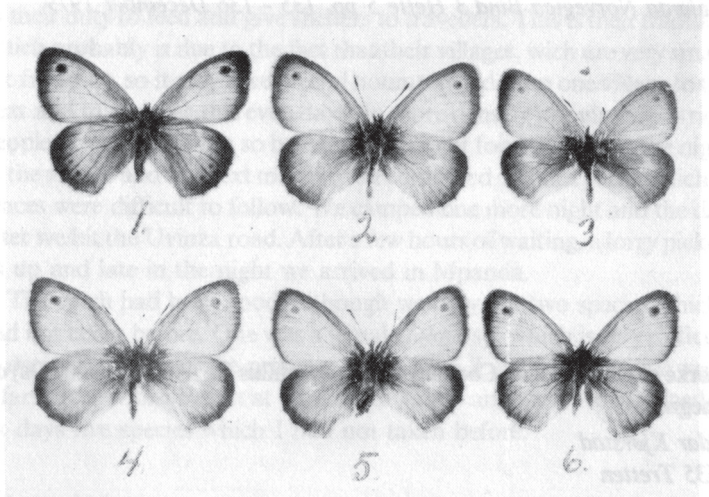
Eldar Kjørstad
2635 Tretten

Coenonympha pamphilus er en vanlig dagsommerfugl i hele Øyer kommune. Jeg har fanget den fra Tretten, i dalbunnen på ca. 180 m.o.h., opp til overgangen til fjellet til ca. 800 m.o.h. Det finnes dessuten på svært ulike biotoper, fra tørre blomsterenger til fuktige lyngmarker i utkanten av myr.

Siden 1977 har jeg fått et materiale på 36 dyr, hvorav 18♂♂. Av dette materialet viser det seg at ca. 1/3 av ♂♂ er av en mørkere karakter enn det som er normalt. Som det framgår av fig. 1. er det spesielt vingenes sømfelt som er mørkere og bredere enn vanlig. De nevnte mørke eksemplarer, hvorav de mest typiske er avbildet, skiller seg også ut ved en tydelig mørkere bunnfarge. I tillegg til dyrene fra Tretten har jeg tatt med ett, også en ♂, fra Beitostølen. Dette er tatt på fuktig lyngmark i tregrensen. Også dette dyret har den samme mørke karakter som Tretten-eksemplarene.

Blant *C. pamphilus* jeg har fanget på Vestlandet i Nordfjord-området, har jeg ikke funnet lignende særtrekk. Når det gjelder nevnte fargevarianter, er det liten grunn til å tro at det her dreier seg om noen egen rase. Snarere er det vel de klimatiske forhold som kan gi slike lokale fargevarianter. Skulle noen av foreningens medlemmer sitte inne med tilsvarende opplysninger eller erfaringer, er jeg takknemmelig for å høre om det.

Til slutt vil jeg takke siv. ing. Magne Opheim for hans hjelp og velvilje ved vurderingen av materialet.

- Fig. 1. 27 mm, 12.VII-79, Ø. Gausdal Os.*
2. 26 mm, 19.VI-77 Tretten Os.
3. 22 mm 19.VI-77, Tretten Os.
4. 27 mm 19.VI-77, Tretten Os.
5. 24 mm 15.VI-78, Tretten Os.
6. 23 mm, 22.VII-77, Beitostølen On.

Sommerfuglene er litt i overkant av naturlig størrelse.

Catalogue of the Lepidoptera of Norway, Magne Opheim.

Part I. Rhopalocera, Grypocera, Sphinges and Bombyces 26 sider.

Part II. Noctuoidea, 32 sider.

Part III. Geometrae, Arctiina, Zygaenina, Psychina, Cossina and Jugatae, 36 sider.

Bestilles hos M. Opheim, Zoologisk Museum, Sarsgt. 1, Oslo 5.

The Lepidoptera of Norway. Check-List. Magne Opheim.

Part I. Pyraloidea, Pterophoroidea, Alucitoidea and Tortricoidea (first part). 36 sider.

Part I. Pyraloidea, Pterophoroidea, Alucitoidea and Tortricoidea (first part). 36 sider.

Part II. Tortricoidea (second part) 32 sider.

Part III. Gelechioidea (first part) 30 sider.

Bestilles fra DKNVS, Museet, Zool. avd. Erling Skakkes gt. 47, 7000 Trondheim, for kr. 5,— i frimerker for hvert hefte.

Prikkart over norske dagsommerfugler.

Kaare Aagaard og Jan Gulbrandsen.

Bestilles fra DKNVS, Museet, Zoologisk Avd. Erling Skakkesgt. 47, 7000 Trondheim, for kr. 10,— i frimerker.

INNHOLD

Opheim, Magne: Nye lokaliteter for norske lepidoptera samt sjeldnere funn XI	117
Opheim, Magne: Nye Lepidoptera for Norge	127
Opheim, Magne: <i>Eupithecia cauchiata</i> Dup. rediscovered in Norway	129
Standahl, Roy og Håkestad, Kjell: Nattflyfangst i feller med gjæret banangrøt på høyfjellet	131
Kielland, J.: Butterfly collection in the western part of Tanzania (cont.)	132
Opheim, Magne: Bokanmeldelse	134
Kjørstad, Eldar: Mørke eksemplarer av <i>Coenonympha pamphilus</i> L. ♂♂ fra Tretten (Os) og omegn	135